גוט מארגען

אבאנעמענטס־פרייז:

אין אדעס: א יאהר 4 רובל, 1/2 יאהר 2 ר.; 1/4 יאהר 1 רובל; א חדש 40 ק.

אין רוסלאנד: א יאהר 5 ר.; 1/2 יאהר 2.50 ר.; 1/4 יאהר 1.25 ר.; א חודש 50 ק.

אין אויסלאנד: טעגליך: א יאהר 10 רובל; 1/2 יאהר 6 ר.; 1/4 יאהר 3 ר.; א חודש 1,20 רובל. 3 מאל וועכענטליך: א יאהר 9 ר.; 1/2 יאהר 4,50 ר.; 1/4 יאהר 2,25 ר.; א חדש 1 ר.

אנאנסען־פרייז:

אויפ'ן 1־ען עמוד 50 ק', אין מיטן נומר יעדע שורה פעטיט 60 ק'. אויפ'ן לעצטע עמוד — 25 קאפ.

די אדמיניסטראציע איז אפען פון 5 פריה ביז 8 אבענדס.

די רעדאקציע איז אפען פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.

נישט אנגענומענע ארטיקלען ווערען ניט צוריקגעשיקט.

טעלעפאן

אדרעסע.
Ред. „ГУТЪ МОРГЕНЪ" Одесса, Успенская 46.
טעלעגראם־אדרעס.
ГУТЪ МОРГЕНЪ Одесса.

אדעסא, מאנטאג פ' תזריע, כד אדר ב' תר"ע. 22 מארט 1910.

היינט אין נומער:

אונרוהען אין אלבאניען. — א גרויסע שרפה אין קיעוו. 200000 ר. שאדען. — בעגראבען לעבעדיגערהייט. — נאך אמאל אפער ריסטקעס. — טארנאווסקא'ס פראצעס. — מיינונגען פון די אדעסער אדוואקאטען וועגען דעם פראצעס.

קארעספאנדענציעס פון: קישינעוו, טולטשין, קאלאראש.

אין אדעס: היינט עפענט זיך די יודישע ליטעראריש'ע געזעלשאפט.

פעליעטאנען: 1) „טארנאווסקא'ס משפט אין אדעס" פון א. כ. לעווינסקי. 2) „דער מארד אין אויטאמאביל" א ראמאן.

אונזער צייטונג „גוט מארגען"

אין ניקאלאיעוו

איז צו בעקומען ביי ה' דוד ווישנעפאלסקי

מאווירדער גאס № 45.

דארט נעמט מען אויך אויף אנאנסען.

די צייטונג איז אויסערדעם צו בעקומען ביי אלע צייטונגס־טרעגער און קיאסקען.

צום געהערטען פובליקום!

צוליעב דעם גרויסען אינטערעס, וואס דאס לעזענדע פובליקום ווייזט ארויס צו אונזער סענסאציאנעלען ראמאן „דער מארד אין אויטאמאביל", מעלדען מיר אז מיר האבען אבגעדרוקט ספעציעל עטליכע טויזענד עקזעמפליארען פון דער נומער 10, ווי ס'איז געקומען דער אנהויב פון דעם ראמאן, און געבען איהם אין דער רעדאקציע יעדען אומזיסט.

די אדמיניסטראציע פון „גוט מארגען".

וויכטיג פאר ציינארצט און דאנטיסטען.

אין איינער פון די שטעדט אין מיטעל אזיע (דאס לעבענס מיטעל איז דארט ניט טייער, דער קלימאט איז וואונדערליך) געבט זיך איבער א איינגעארדענטער קאבינעט מיט א קרעסלא, וועלכע האט געקאסט 300 רובל, א באר־מאשינא, א שלאף־מאשינע און א קעסטעל אויף צו קאכען מאטעריאל. דאס ארט איז איינגעפיהרט'ס דורך 8 יאהר פראקטיק.

יערליכער איינקומט — ביז 3000 רובל און דאס אלעס געבט זיך איבער נאר פאר 700 רובל. אם איבערגעבען, איז עקסטרענא, וויל ער אוועקפאהרען ... אבנעמען וועגען ... מען בעקומען אין רעדאקציע „גוט מארגען".

די קאנטארע פון דער גאזעטע „גוט מארגען" איז אפען אלע טאג פון 5 א זייגער גאנץ פריה ביז 8 אבענד.

דארט ווערט אנגענומען אבאנימענטען און אנאנסען. און עס ווערט פערקויפט איינצעלנע נומערן פון דער גאזעטע „גוט מארגען".

Контора газеты „Гутъ Моргенъ"
открыта ежедневно отъ 5 час. утра до 8 ч. вечера.
Пріемъ подписки и объявленій.
Продажа газетъ въ розницу и разносчикамъ

אין פערסיען.

בערלין. „דייטשע באנק" מעלדעט, אז די ידיעה וועגען דעם, אז דער באנק זענען אבגעגעבען קאנצעסיעס אין פערסיען, איז ליגען; די באנק האט נאר ארויסגעשיקט אין פערסיען א מענשען, ער זאל דערגעהן, אויב פערסיען קען בעזארגען מיט עסען וועלכע די ארבייטער, וועלכע וועלען בויען די אייזען־באהן, אויסער דעם בעדארף ער דערגעהן, אויף ווי ווייט פערסיען קען זיין א מארק ארייצופיהרען דארט סחורות.

אונארדנונגען אין טערקיי.

קאנסטאנטינאפאל. פון איפעק מעלדעט מען, אז אן־אלבאנער, א פערמשפטיער צום טויט, האט געהרג'ט דעם קאמאנדיר פון די זשאנדארמען און איז אנטלאפען.

פון טערקישען פארלאמענט.

קאנסטאנטינאפאל. די אנפראגע וועגען די פעלשונגען אין די מיליטער שיפען איז, לויט דער ביטע פון גרויס־וויזיר, אבגעלעגט געווארען אויף 8 טאג.

די אונרוהען אין סאלאניקי.

סאלאניקי. ס'איז ארויסגעשיקט געווארען פיעל מיליטער אין אלבאניא איינצושטילען די אונרוהען. ניט ווייט פון דארף טראיאן איז פארגעקומען א צוזאמענשטויס צווישען דער מיליטער און אלבאנער. ס'זענען געהרג'עט געווארען זיבען מאן.

טעלעגראמען

(פון פעטערבורגער טעלעגראף־אגענטור).

21 מארט.

א גרויסע שרפה.

קיעוו. אין דער געביידע, וואו ס'געפינט זיך דערטעאטער „אפאלא" אין איינינגע קלובען, איז פארגעקומען א גרויסע שרפה. ס'זענען פערברענט געווארען די סצענעס, בופעטען און זאלען דער שאדען דערגרייכט ביז 200,000 רובעל. 300 מענשען זענען געבליבען אהן חיונה.

דער דרייענדער פערבאנד.

רוים. דער טעלעגראף־אגענטור „סטעפאני" איז מען מודיע פון פלארענציע, אז דער שמועס צווישען דעם דייטשישען קאנצלער בעטמאן־האלוועג און דעם איטאליענישען אויסערן־מיניסטער סאן־דזשאליאנא האט געדויערט מעהר פון א שעה. זייערע מיינונגען וועגען דרייענדיגען פערבאנד האבען איינגעשטימט צווישען זיך.

נגענען „שטן", נאר מיר דאכט זיך או דער „פראגרעסיסט־נאציאנאליסט" האט דעם ראקטאר גיכער געבראכט מיט זיין בריף אין „דרוג" א „מעדוועזשיא אוסלוגא", ... די טובית פונ'ם „דרוג" ... די נגענעטיגע פאלגען. ... וועלען זאגען די יודען וואס ד"ר סלוצקי לעבט פון זיי, זיי וועט אדאי ניט געפעלען דעם „דרוג'ס" שבחים...

א כלל, ד"ר דאקטאר ס'לוצקי געהם ניט די לעצטע צייט און וואס מעהר ער זוכט תחבולות צו פערבעסערען זיין שטאנד — מאכט ער ערגער, און די קישינעווער יודען ווערען אלע מאל מעהר אומצופרידען.

אויפ'ן קבר פונ'ם פערשטארבענעם ה"ר שמואל ליפשיץ האט מען ארויפגעלעגט אסך בלומענקרענץ, וואס האבען געוויס פיעל געלד געקאסט. נאר א ארעסער ווי, וואס איז צופעליג געוועהן ביי דער לויה, האט אנשטאט א בלומענקראנץ מנדר געוועהן איינינגע רובל אויף דער טימפאטישער חברה „עזרת חולים" אין קישינעוו. דאס איז זעהר געפעלען ביי אונז, ווייל דערמיט האט דער ארעסער (ה' קולבערג) מעהר בעשיינט דעם ... מיט 10 בלומענקרענץ.

ב. פאטין.

קאלאראש, בעסאר. גוב.

לויט דעם פערלאנג פון פובליקום, איז ביי אונז אויסגעפיהרט געווארען צום צווייטען מאל די בעוואוסטע דראמע „דער ווילדער מענש" פון י. גארדין. געשפיעלט האבען אונזערע „ליעבהאבער פון דראמאטישער קונסט". פונ'ם מענער פערסאנאל האבען זעהר גוט דורכגעפיהרט זייערע ראלען. די הערען: ב. סאנדיגורסקי — די הויפט—ראליע פון דעם אידיאט, י. יאססיפאוויטש, אלס וולאדימיר וואראבייטשיק, און אויך י. רייזעלמאן, וועלכער האט געגעבען א ריכטיגען טיפ פון א גימנאזיסט. פון פרויען־פערסאנאל האבען זיך אויסגעצייכענט די פרלינס האלפרין, מ. ווייסבערג און גרינבערג.

דעם הערן סאדיגורסקי האט מען דערלאנגט פיעל מתנות, צווישען זיי אויך א. רייזענ'ס ווערק (פון הער פישטיין). אין גיכען זיהען די ליעבהאבער אויס די דראמע „שמה", מענש און טייוועל' פון גארדינ'ען.

א שטענדיגער לעזער.

טולטשין, פאדאל. גוב.

ס'האט זיך ביי אונז געגרינדעט א חברה אום צו ווארענען איהרע מיטגליעדערס־פאמיליעס אין פאל פון טויט. יעדער חברה־מאן טראגט אריין 5 רובל, און אז איינער שטארבט, דארף די חברה ארויסגעבען זיין פאמיליע אזוי פיעל רובעל ווי פיעל חברים זי פערמאגט. ס'איז שוין פארגעקומען א טויט'ס־פאל, און די פאמיליע האט בעקומען 120 רוב. אויך איז ביי אונז נישט לאנג געגרינדעט געווארען א חברה „לינת־הצדק", וועלכע ברענגט פיעל נוצען די ארימע לייט.

פען, זיך ווענדען שריפטליך און דייטליך ארויסשרייבען זייערע אדרעסען, קענטניש און וואו קען מען אויף זיי פרעגען.

צוגעגנבע'ט א הונד.

ביי דעם אמעריקאנישען קאנסול רוזשא בראוט ... 33 ... קאנאטנע האט ... צוגע... וועלכער האט געקאסט הונדערט ... דער קאנסול האט ... געגען דער מוריע געווען דער פאליציי.

פערהאלטען א גנב.

מיכאאיל גגיליאנטשענקא האט ארויסגעגנב'עט איינינגע חפצים ביי יעקאטערינא קאניטשעווא און ארוים מיט זיי אויף דער גאס. דא האט איהם דער פאליציאנט בעמערקט און געוואלט פערהאלטען, דער גנב האט אוועקגעווארפען די חפצים און אנגעהויבען לויפען, אבגעשטעלט האט ער זיך נאר דאמאלס, ווען דער פאליציאנט האט זיך גענומען שיסען. די פאליציי האט דעם גנב ארעסטירט.

איין אומגליקליכער צופאל.

אויף אלעקסאנדער דאברושאנסקע איז ביי דער ארבייט אויף דעם איטאליענישען פאראכאר „פעדע" ארויפגעפאלען א שווערער קאסטען און איהם צוריבען די רעכטע האנד. די קארעטע פון גיכער הילף האט דאברושאנסקען אבגעפיהרט אין שטעדטישען שפיטאל.

געוואלט זיך סמ'ען.

— אין הויז גומ' 24 אויף מאנעזשנער גאס האט זיך נעכטען אין דער פריה געסמ'ט דער פאסט בעאמטער וולאדי. באראנצעוו, די קארעטע פון גיכער הילף האט איהם אבגעפיהרט אין א שווערען צושטאנד אין שטעדטישען שפיטאל.

— בים טהויער פון הויז נומער 53 אויף גאספיטאלנע האט זיך געסמ'ט מיט נאשאטיר ספירט דער סאיוזניק ניקאלאי קארדאלי, 17 יאהר אלט. די קארעטע פון גיכער הילף האט איהם אבגעפיהרט אין שפיטאל.

געסמ'ט זיך.

— אויף דעם אלטען רוסישען צווינטער האט זיך נעכטען בייטאג געסמ'ט מיט גאשאטיר דער נייעצעהן יעהריגער אנדריי זאגאראדני. די קארעטע פון גיכער הילף האט איהם אבגעפיהרט אין שטעדטישען שפיטאל.

אונזערע קארעספאנדענציעס.

קישינעוו, 21 מארט.

אונזער דאקטאר סלוצקי, ווי עס ווייזט אויס, זוכט איצט גוטע מליצים אין קרושעוואנס „דרוג". נעכטען איז אין דער צייטונג געווען אפגעדרוקט א בריעף פון איינעם וואס חתמ'ט זיך „פראגרעסיסט־נאציאנאליסט", וועלכער זינגט א שבח מיט א מזמור דעם ד"ר סלוצקי פאר זיינע פיינדליכע בעציהונגען צו די „לינקע יודען און ווינשט איהם ער זאל אויך ווייטער געהן אין דעם וועג ווי ביז איצט. דער בריעף, ווי עס שיינט, איז געשריבען מיט א כונה א קמיעה

טרינקט נור

כרמל וויין.

ה' גאלדריטש ענטפערט פוקסען, ... פיהרען קארטען שפיעלען. די פערוואלטונג האט נאך אין יאהר 1906 געווא"ט עפענען אזא קלוב, נור מ'האט זיך ארוים געוויזען אונמעגליך. דער רעדנער בעט צו פערמעהרען די יודישע ביכער אין דער ביבליאטעק פון דער געזעלשאפט.

די איבעריגע פראגען און די וואהלען פון דער פערוואלטונג, קאנדידאטען צו זיי און די רעוויזיאנס קאמיסיע זענען אבגעלייגט געווארען אויף א צווייטער אלגעמיינער פערזאמלונג.

די יודישע ליטעראריש געזעלשאפט.

היינט 8 אזייגער אין אווענד וועט פארקומען אין זאל פון ער ה' צוזמער (פושקינסקע 49) די גרינדונגס פערזאמלונג פון דער אדעסער אבטיילונג פון דער יודישער ליטעראַרישער געזעלשאפט. די טאגעס־ארדענונג פון דער פערזאמלונג איז פאלגענדע: 1) עס וועלען בעטראכט ווערען די סטאטוטען (דערואוסטאוו) פון דער געזעלשאפט און ערקלערט ווערען די אויפגאבען און די ציעלען פון דער געזעלשאפט.

2) די סמעטע אויפ'ן יאהר 1910 (דער פראיעקט פון אויסגאבען און איינקופט איז צונויפגעשטעלט געווארען אויף 3000 רובעל יעהרליך).

3) אויסוועהלען די מיטגליעדער פונ'ם קאמיטעט און רעוויזיאנס קאמיסיע.

ס'איז צו בעמערקען זעהר א גרויסען אינטערעס צווישען דעם יודישען פובליקום צו דער ליטעראַרישער געזעלשאפט. ביז היינט האבען זיך פערשריבען ביז 250 מיטגליעדער, פאר איין טאג זונטאג האבען זיך פערשריעבען 25 מיטגליעדער.

דער פראוויזארישער קאמיטעט איז זיכער אז ווען די אדעסער אבטהיילונג וועט אנהייבען עטוואס פראקטישעס צו טוהן, וועט דער צאהל פון די מיטגליעדער זיך אויף פיעל פערמעהרען. אויף דער פערזאמלונג וועלען צוגעלאזט ווערען נור מיטגליעדער וועלכע וועלען האבען מיט זיך אנ'אנלאדונגס־קארטע.

אין לעהרער און מלמדים — פעראיין.

די טעג עפענט דער פעראיין פון היעגע לעהרער און מלמדים א ביורא פאר די לעהרער און מלמדים וואס זוכען שטעלעס אדער אורא קען. דער דערוויילונגער אדרעס פונ'ם ביורא איז: מאלא־ארנאוטסקא № 96, בוכהאנדלונג פון דוד הורוויץ. די לעהרער אדער מלמדים, וועלכע פערלאנגען שטעלעס אדער אורא קען, דאר־

הערויסגעבער א. חלפין. Типографія Бялика и Бурышкина, Одесса, ул. Жуковскаго № 9. ר"דאקטאר ש. הרצפעלד.

די פּאָליטישע וועלט.

דאָס נײַע געזעץ וועגען פינלאַנד.

[illegible]

קייזער האָט געשײַנקט פינלאַנד און לויט דער פינלענדישער קאָנסטיטוציע, וועלכע איז בעשטעטיגט געוואָרען דורך אַלע רוסישע קיסרים דאַרפען די געזעצען בעטראַכט ווערען פונ'ם פינלענדישען סיים גאַנץ זעלבסטשטענדיג. דערפאַר האָט די אָפּאָזיציע פערלאַנגט, אַז מען זאָל די פאָרלאַגע פון דער רעגירונג אָבוואַרפען, גאָר ניט אַרײַנגעהענדיג אין איהר בעטראַכטונג. די רעגירונגס-פּאַרטײַען דאַגעגען האָבען אין [דער] דומע [...] אַז אַזאַ ברייטע אויטאָנאָמיע [...] די פּאַרטײַען מײנען, דאָס מען [...] קיינמאָל ניט געשענקט אין [...] מען איצט הרטה האָבען [...] וועלען זיי, מען זאָל די פאָרלאַגע איבערגעבען א קאָמיסיע, וועלכע זאָל זי גענויער אַרומקלערען און דערנאָך צו שטעלען דער דומע א דאָקלאַד. צו דער מיינונג האָבען זיך צוגעבויגען אויך אײניגע פרײַהײַטליכע דעפּוטאַטען, וועלכע זענען באמת געגען דעם עצם פאָרלאַגע פון דער רעגירונג, נאָר זיי האַלטען, אַז די דומע האָט ניט קיין רעכט אַפילו אָבוואַרפען א רעגירונגס-פאָרלאַגע איידער זי איז בעטראַכט געוואָרען אין א קאָמיסיע.

נאַטירליך האָבען גובר געווען די רעכטע און די פאָרלאַגע איז איבערגעגעבען געוואָרען א קאָמיסיע. ווען זי וועט פון דאָרט ווידער קומען פאַר'ן טיש פון די אַלגעמײנע דומע-זיצונגען וועלען זיך ערשט אָנהויבען די רעכטע וכוחים. דערווײַל הערשט אין פינלאַנד א שטאַרקע אויפרעגונג, ווײַל זיי זעהען שוין אין דעם לחלוטין זיך גאָר ניט רעכנען-זיך מיט'ן סיים. א סימן, אַז מען וויל בײַ זיי צונעמען דאָס לעצטע ביסעל פרײַהײַט זייערס.

טאַרנאָווסקי'ס פּראָצעס.

מיינונגען פון דאָקטוירים וועגען טאַרנאָווסקאַ'ן.

לויט דער ביטע פון טאַרנאָווסקאַ'ס פערטיידיגער, האָט דער געריכט געשיקט צו טאַרנאָווסקאַ'ן אין טורמע א קאָנסיליום פון עטליכע דאָקטוירים מיט דעם בעוואוסטען פּראָפעסאָר מאָרסעלי אין דער שפּיץ, אום זיי זאָלען אַרויסזאָגען זײַערע מײנונגען וועגען איהר געזונדהײַטס-צושטאַנד. צו ערשט האָט טאַרנאָווסקאַ נישט געוואָלט דערלאָזען צו מאַכען די אויספאָרשונג. זי האָט זיך שטאַרק געשראָקען. ענדליך האָבען די דאָקטוירים [...] פאָלגענדעס:

טאַרנאָווסקאַ'ס געזונד-צושטאַנד איז זעהר שוואַך צוליעב דעם וואָס זי זיצט שוין אַזאַ לאַנגע צײַט אין טורמע. א סך דעם בעמערקט זיך בײַ איהר א פערעלטערטע פרויען-קרענק. די נערווען-סיסטעם איז אויך בײַ איהר נישט אין אָרדנונג. זי איז א פּסיכיש-קראַנקע. צײַטענווײַז איז זי גוט, ליעבליך און צײַטענווײַז שלעכט, דעספּאָטיש און פערברעכעריש.

ווי אַזוי האָט די פּאָליציי דערגאַנגען פּרילוקאָוו'ן.

נאָך דעם ווי פּרילוקאָוו האָט גע-הרגע'ט דעם גראַף קאָמאַראָווסקי'ן, איז ער גלײַך אָבגעפאָהרען נאָך ווין. איהם האָט זיך גאָר נישט געחלומ'ט, אַז די געהיים-פּאָליציי קוקט איהם נאָך אויף יעדען טריט. גלײַכצײַטיג האָט די פּאָליציי געמאַכט אַנ'אויספאָרשונג וועגען קאָמאַראָווסקי'ס מאָרד און איז דערגאַנגען, אַז קאָמאַראָווסקי האָט געוואָהנט אין האָטעל „בריסטאָל" און דאָרט האָט זיך אין דער זעלבער צײַט געפונען אײנער מיט'ן נאָמען סעלקאָקס. די פּאָליציי האָט געוואָרפען א חשד אויף דער פּערזאָן, מיט'ן זעלבען נאָמען האָט די פּערזאָן זיך פערשריבען קומענדיג אין ווין. דאָרט איז אָנגעקומען א טעלעגראַם אויף זײַן נאָמען פון אַנ'אומבעקאַנטע פרוי, וועלכע האָט איהם געבעטען אַז ער זאָל איהר מקבל-פּנים זײַן אויפ'ן וואָקזאַל. בײַ דער פּאָליציי איז גאָר קיין ספק ניט געווען, אַז די אומבעקאַנטע לײַט זענען ווירקליך די, וועלכע מ'זוכט. די דאַמע איז געווען טאַרנאָווסקאַ. גלײַך ווי זי איז געקומען אין ווין האָט מען איהר אַרעסטירט. אויף דער ערשטער אויספאָרשונג האָט טאַרנאָווסקאַ געפּרובט אַלעס אָבלײַקענען, נאָר נאָכדעם האָט זי מודה געווען, אַז זי האָט גענומען אַן אַנטײל אין קאָמאַראָווסקי'ס מאָרד. פּרילוקאָוו האָט קיין ריכטיגע בעווײַזונגען ניט געגעבען. ניט קוקענדיג אויף דעם וואָס זײַערע בעווײַזונגען האָבען ניט אײַנגעשטימט צווישען זיך, דאָך איז בײַ דער פּאָליציי גאָר קיין ספק ניט געווען, אַז טאַרנאָווסקאַ מיט פּרילוקאָוו'ען האָבען גענומען אַן אַקטיווען אנטייל אין גראַף קאָמאַראָווסקי'ס טויט.

די בעווײַזונגען האָט געגעבען דער נאַטשאַלניק פון דער ווינער פּאָליציי.

נאָך וועגען די רוסישע אַפערײַסטקעס אין אויסלאַנד

מיט עטליכע טעג צוריק האָבען מיר געשריבען וועגען צוויי רײַזענדע אַפעריסטקעס, וועלכע מ'האָט אַרעסטירט אין בריסעל. אַלס עדות אין דעם פּראָצעס, האָט זיך פערשריבען א מאָסקווער רײַכער פאַבריקאַנט פ. בײַ'ן סלעדאָוואַטעל האָט ער געגעבען פאָלגענדע בעווײַזונג.

—בעקענט האָב איך זיך מיט די צוויי דאַמען, ווי געוויינליך, אין אײנעם פון די ערשטקלאַסיגע רעסטאָראַנען. דאָרט האָב איך מיך דערוואוסט אַז זיי האָבען נישט לאַנג בעקומען א ירושה און זיי פאָהרען אין דרום—פראַנקרײַך. אײנע פון זיי האָט מיר דערבײַ פאָרגעלעגט פאָהרען צוזאַמען. איך בין געווען דאַן אַביסעל פערשכור'ט און איך האָב דערויף אײַנגעשטימט מיט אונז איז מיטגעפאָהרען א יונגער פאַבריקאַנט פון א יאַהר 24. אויפ'ן וועג אין פּאַריז זײַענדיג האָבען מיר פאַרבראַכט אויף זיי עטליכע טויזענד רובל. פּלוצלונג זענען די דאַמען נעלם געוואָרען און האָבען מיט גענומען מיט זיך אונזערע געלד א ערך פון 20,000 פראַנק, בריליאַנטען, א גאָלדענעם זייגער א. ז. וו. מיר האָבען וועגען דעם געמעלדעט דער פּאָליציי. נאָר זי האָט זיך דאַן בעגאַנגען מיט דעם גלײַכגילטיג. און א צײַט אַרום האָב איך געהערט, אַז אַזאַ מין געשיכטע האָט געטראָפען מיט'ן באַנקיר ד. די זעלבע דאַמען האָבען איהם בעגנב'עט אויף 30,000 פראַנק".

ווי ס'ווײַזט זיך אַרויס שטאַמען זיי בײַדע פון רוסלאַנד. די עלטערן זײַערע זענען געווען אָרימע פּויערען. אײנע פון זיי האָט מען אוועקגעגעבען פאַר א דינסט. ווען זי איז אַלט געווען 16 יאַהר. אין עטליכע יאַהר אַרום איז זי אָנגעקומען אין א רוסישען חאַר. דאָרט האָט זי זיך געטראָפען מיט איהר צוזאַמען אין טורמע. זיי האָבען זיך בערעכענט, אַז פּיעל בעסערע געשעפטען קענען זיי מאַכען אַרומרײַזענדיג איבער דער וועלט. זיי פּלעגען פאָהרען פון רוסלאַנד נאָך אויסלאַנד און פון אויסלאַנד נאָך רוסלאַנד. ווען מ'האָט זיי אַרעסטירט, האָט מען געפונען בײַ זיי צירונג און געלד.

זיי פערזיכערען אַז מיט קיין גנבות האָבען זיי זיך ניט בעשעפטיגט. זיי האָבען זיך בעגנוגענט מיט מתנות.

בעגראַבען א לעבעדיגען מענשען.

אַנ'אומגליקליכער צופאַל איז נישט לאַנג געשעהן אין דער אַמעריקאַנישער שטאָדט יונגסטאַאון. א נעגרישער גלח איז געקומען צום שטאָדט דאָקטאָר און געמעלדעט, אַז ווי ער זעהט „בנבואה", ליגט אויפ'ן בית הקברות בעגראָבען א לעבעדיגע דאַמע. צום ערשטען האָט דער דאָקטאָר נישט געוואָלט גלויבען, נאָר דעם גלח'ס רייד זענען געווען אַזוי ערנסט, אַז ער האָט בעשטימט אויפעפענען דעם קבר, כדי זיך איבערצײַגען אין דעם, און ווירקליך. ווען מ'האָט אויפגעעפענט דעם קבר, האָט מען געזעהען אַז דער גלח האָט געזאָגט אַנ'אמת, נאָך איהר ליגען האָט מען דערקענט, אַז זי איז בעגראָבען געוואָרען לעבעדיגערהייד און אַז זי האָט זיך לאַנג געאַמפּערט מיט'ן טויט.

טאַרנאָווסקעס משפּט אין אָדעס.

(אָדעסער מאָנאָלאָג)

(פאָרטזעצונג)

ווייסט איהר שוין, וואָס פאַר א ווײַסטען פריה מאָרגענס איך האָב, איהר פאַרשטעהט שוין מסתמא גוט, אַז קיין טהע האָב איך שוין ניט געטרונקען: מילא, וואָס זאָל מען טוהן, מען דאַרף אַלס מקבל באהבה זײַן. איז ניטאָ קיין טהע, איז מען יוצא אָן טהע. פּיל ערגער איז מיט דער גאַזעטע. איך בין שוין אַזוי געוואוינט. אַלע אין דער פריה איהר דורך לײענען—הײַנט האָב איך איהם אויך פאַרשפּילט.

ראשית חכמה: אַז... אַז די גאַזעטע קומט נאָר אָהן לײענט איהר פריער די קיך: די קעכין, איהר אײַנגײַער, די דינסטין. דערנאָך גיט מען איבער די בעלי הבתים: דער ווײַלע ווערט אַביסעל שפּעטליך; חאַפּט זיך די גאַנצע חאַליאַסטרע מײַנע, קיין עין הרע, אין אַלע זענען געוואָרען מיט א מאָל א גרויסער לײענער. א קלײן מײדעלע איז דאָ בײַ מיר, מײַן מיזיניקע, א וואויל קינד, זאָל לעבען. א חכמה, זאָג איך אײַך, קיין בײז אויג זאָל איהר נאָר ניט שאַטען, שרײַט זי שוין גאַנץ פריה, פון בעט: טאַלאַנאָווסקי! טאַלאַנאָווסקי!... און ווער רעדט שוין פון די עלטערע, פון די גרויסע גימנאַזיסטין, סטודענטין קורסיסטקעס זיי זענען אויסער זיך פונ'ם ענין. כ'איך וואונדערט ווי קומט עס צו זיי?—איך לאַך פון זיי, מאַך חוזק פון דער גאַנצער זאַך; אוי זאָג איך צו זיי, איהר גימנאַזיאַרין, סטודענטין, קורסיסטקעס, איהר וועלכע, ס'בעדאַרפין דאָך גאָר זײַן דאָס... וואָס מען טאָר איצט ניט דערמאָנען... ווי קומט איהר דער צו, אַז איהר זאָלט זיך אַזוי אינטערעסירען מיט אַזאַ נאַרישקײַט?—אָבער ווען וואָס, רעדט צו דער וואַנד. פערוואָרפען אַלעס וואָס מען טאָר איצטער ניט דערמאָנען... פאַרגעסין די אַלע „וועלט פראַגען" פערשאָלטענע פראַגען, וועגען וועלכע מען פלעג אָפּדעבאַטירען טעג מיט נעכט. פערגעסען די אַלע בעריהמטע „ראשי חבתין" פון אַמאָל אין געוואָרין: נאַומאָווצעס, פּרילוקאָווצעס, קאָמאַראָווצעס, טאַרנאָווסקיכעס... די גאַזעטע צורײַסט מען אויף שטיקלעך, איידער איך נעם זי נאָך אין די הענט.—

אַט אַזוי ווי איהר זעהט פון טאָג צו טאָג, אָן טהע, אָן צײַטונגען, אָן איבערבײַסען גײה איך אַוועק אין שטאָדט. מײנט איהר אפשר, אַז דאָרטען איז בעסער, אַנדערש—איז עס א טעות. אין שטאָדט אויף די זעלביגע מעשה מיט דעם ווײַסטען משפּט.—

איהר ווייסט דאָך [...] מסתמא, דוכט זיך איך האָב אײַך אײן דערצײַלט, דאָס נאָך דעם ווי איך האָב אָנגעוואָרען מײַן ביסעל געלט אויף ספּעקולאַציעס מיט פּאַפּשאָעס, בין איך ווי דער שטײַגער איז אין אָדעס, געוואָרען א מעקלער, בשותפות מיט „יאַנקעלעוויטש" פון „קאָמעדיאַ בראַקאָ". מיר מעקלערען אַלס וואָס עס מאַכט זיך: תבואה—איז תבואה. געלט איז געלט הײַזער—איז הײַזער, וואָס גאָט גיט. קום איך הײַנטיגע וואָך אַרײַן צו אונזער גוטען בעקאַנטען „סיאָמאַ גאָלדמאַן" פון דער געוויזענער פירמאַ: גאָלדמאַן „עט בראַק"—הײַנט. טאַרנאָווסקאַ דאָס: „גאָלדמאַן עט קאָמפּאַניאַ". קום איך צו איהם אַרײַן איהם פאַרלײגען עפּעס א געשעפטיל. און איהר בעדאַרפט וויסען, אַז סיאָמאַ גאָלדמאַן איז אַלע מאָל געווען א סאָלידנער סחורה; נאָר אין פריערינע צײַטין. האָט איהם „דאָרעצקי ראָזען". א ביסיל אַראָפּגעפירט פון וועג. נאָר זינט עס האָט זיך געטראָפין דער „סקאַנדאַל" מיט „ראָזענען", אַט טאַקי, וועגען „דאָרעצקען"... און זיי זענען זיך פונאַנדער געגאַנגען—איז ער געוואָרען גאָר אַנאַנדער מענש. האָט פאַרגעסען אַלע נאַרישקײַטען, אין טראַכט נאָר וועגין עסק...

איהר וועט איהם גאָר ניט דערקענען „סיאָמען". דוכט זיך ער ווערט א גבאי אין אײנע פון די גרויסע שוהלין. אין שנײַדט זיך אויפ'א „טשלען סאָוועטאַ"... „אַליצקע" האָט איהם געבאָרין א אינגעלע, א קלײניטשקער אינגעלע, ווי ער האָט געוואָלט. אין ער איז אויפ'ן זיבענטין הימעל. געפּראַוועט א גרויס-אַרטיגען ברית, געווען אַלע אָדעסער רבנים, „בריק"—איז געווען קוואַטער, מאַדאַם „סאָלאָנײַ"—קוואַטערין. און יאַנקעלעוויטש, האָט געהאַלטען א רעדע... אַה, איהר וועט איהם ניט דערקענען „סיאָמען", א סאָלידנער מענש. חאָטש שיק איהם פאַר א אידעשען פּרעדסידאַטעל אין פּעטערבורג. נאָ, בין איך געקומען צו איהם וועגען א געשעפטיל: רעד איך וועגען מקחים סראָקן קורטאַשו, כנהוג, ווי דער שטײַגער איז. איך רעד מיט איהם וועגען געשעפט אין ער מיר... וועגין טאַרנאָווסקעס משפּט. פּאַני „גאָלדמאַן" זאָג איך צו איהם, איהר האָט נאָך א פּנים ניט פאַרגעסין די אַמאָליגע שטיק, אַלץ ליגט נאָך אין זינען די נאַרישקײַטין... חע, חע, חע... לײַנט ער מיט מיר געלעכטער, דאָס איז גאָר ניט קיין נאַרישקײַט. איך זאָג אײַך „טאַרנאָווסקאַיאַ" האָט קיין שכל ניט געהאַט, געשלעפּט זיך עפּעס מיט זלידנעס ווײַסט איך ווי, אין אַלע אויסרײַסונגעס ווען זי קומט צו אונז אין אָדעס, וואָלט זי געגאַנגען הויל אויף האָס", קיין „בעס" וואָלט גאָר קיין מאָל ניט געווען. עס וואָלט געווען גאָר אַנדערע „ספּעקולאַציעס". מעקלער וואָלטען דערבײַ פאַרדינט שײנע קורטאַשזען, די לאַגע וואָלט געווען „פעסט". וואָרעם, זאָג איך אײַך עס איז א סחורה וואָס מען פאָדערט. מען פרעגט זיך נאָך אויף איהר. נעכטען נאָך דער „אולטימאָ", האָב איך בעקומען א סראַטשנע טעלעגראַמע פון א פעסטע פירמאַ בזה הלשון: עס שטײַגט, עס הויבט זיך, פאַר גוטע סחורה די בעסטע פּרײַזען. לעגט פאָר—אין וואַרט אויף 24 שטונדען"...

איך האָב געזעהען, אַז ער פּלאַנטעט, רעדט ניט צו דער זאַך, מישט צו זאַמען גאָט ווייסט וואָסערע זאַכען, האָב איך איהם אָפּגעלאָזען אין אוועק געגאַנגען אין קאַנטאָר: „יפים ראָזען על קאָמפּ".

(ענדע מאָרגען).

א. ל. לעווינסקי.

ששה מי יודע

ווער ווייסט, ווער ס'זענען אַט די זעקס? ששה אני יודע: איך ווייס ווער זיי זענען! דאָס זענען אונזערע זעקס יודישע גלאָסנע פון דער דומע: קאַלינאָווסקי, בוכשטאַב, בריסקער לײַב, קאָצובייי, פּרץ ניקאָלאַי און י. האַלפּערין.

גבורים זענען זיי, אַט די זעקס, העלדען, וואָס זענען אַלע טאָג, אַלע שעה, אַלע רגע מקדש שם ישראל ברבים... וואָרים אַנ'אמת'ע גבורה, ממש העלדענשאַפט, דאַרף מען בעווײַזען אום אויסצוהאַלטען, אויסצושטעהן, לײַדען, אַריבערטראָגען דאָס, וואָס אַט די זעקס יודישע גלאָסנע מוזען נעבעך אַריבערטראָגען, און אַלץ לטובה פון דעם כלל ישראל...

זיצען אין דומע, הערען ווי קאַרדינאַלאָווסקי, דאַנצאָוו, פּעליקאַן און אַפילו מאַסליעניקאָוו שמפּען יודען, בעוואַרפען מיט שמוץ און קויט, זידלען מיט כל המיני זלזולים שבעולם די „זשידעס", צוזעהען ווי מע בעשפּײַט, טרעט מיט די פיס, הלומעט זיך איבער די אָדעסער יודען,—צוזעהען דאָס אַלעס און—שווײַגען, גלײַך ווי ס'האָט אַבגענומען דאָס לשון, גלײַך ווי ס'איז זיי גאָר נים נוגע,—איז דען דאָס ניט קיין גבורה, קיין אמת'ע העלדענשאַפט? צווישען וואָסערע אומות, צווישען וואָסערע פעלקער און לשונות וועט איהר נאָך געפינען אַזעלכע גבורים?...

און ניט נור גבורים זענען זיי: זיי זענען חכמים אויך. זיי ווייסען קהלת'ס חכמה: „עת לחשות, עת לדבר"—ס'איז דאָ „א צײַט פון שווײַגען" און „א צײַט פון רעדען".

זידעלט מען יודען אין דומע, מאַכט מען זיי צו שפּאָט און צו שאַנד, טראַכט מען אויף זיי אויס כל הרעות, כל הבלבולים שבעולם, דעמאָלט—„עת לחשות", דעמאָלט איז „א צײַט פון שווײַגען", נים אַרויסלאָזענדיג דעם קלענסטען פּראָטעסט, ניט ענטפערן אַפילו מיט אײן וואָרט.

דאַרף מען אָבער קלויבען „אופּאָלנאָמאָטשענע" אין דער שטאָדטישער קרעדיטישער געזעלשאַפט, דעמאָלט איז—„עת לדבר". דעמאָלט, ד. ה., הײַנטיגען מאָנטאָג, איז געשעהען פּלוצים א נס: אונזערע גלאָסנע האָבען בעקומען ס'לשון און האָבען... אַגיטירט גאַנץ ענערגיש, אַז פאַר אופּאָלנ[אָמאָטשענע] זאָל מען טאַקי וועהלען אַט די זעלבע קאַרדינאַלאָווסקיעס, דאַנצאָוו'ס, פּעליקאַנ'ס און מאַסליעניקאָוו'ס; די זעלבע, וואָס האָבען דאָס אָנגעמאַכט דעם גאַנצען רעש מיט דער קרעדיטקע; די זעלבע, וואָס האָבען געשיקט א דעפּוטאַציע קיין פּעטערבורג, כדי זיך משתדל צו זײַן בײַם מיניסטער, אַז מע זאָל די יודישע זאַמאָמשטשיקעס אויסטײַלען אין א בעזונדערע קוריע; די זעלבע, וועלכע, ווען זיי וואָלטען טאַקי אויסגעקליבען ווערען מיט דער הילף פון די יודישע גלאָסנע און זײַערע „גוטע ברידער", וואָלטען זיי טאַקי געענדערט דעם אוסטאַוו פון דער געזעלשאַפט און וואָלטען אויסגעשלאָסען די יודען — צוזאַמען מיט די גלאָסנע — אין א בעזונדער קוריע...

אַט דאָ בײַ די וואַהלען איז „ויפתח ה' את פי..." האָט זיך בײַ די גלאָסנע געעפענט א קוואַל פון רייד. זיי האָבען בעקומען א „כח הדבור" און גערעדט...

ששה מי יודע—ששה אני יודע!

אפיקומן.

מיינונגען פון די אָדעסער אַדוואָקאַטען וועגען טאַרנאָווסקע'ס פּראָצעס.

(אונזערע אונטערוויוען).

אַדוואָקאַט בראָדסקי.

טאַרנאָווסקאַ'ס פּראָצעס האָט, לויט מײַן מײנונג, קײנע געזעלשאַפטליכע בעדײַטונג, אין איהם געפינט מען ניט [...] אײנס, וואָס זאָל [...] כאַראַקט[...] וועלכע עס איז עפּאָכע [...] א וועלכע עס איז קלאַס [...]ענשען בעזונדער. דער פּראָצעס שטעלט ניט פאָר פון זיך זײַן אינטערעס אַפילו פאַר די אינדיווידועלע בעזונדערהײַטען פון די בעשולדיגטע.

דער פּראָצעס לעשט זיך פון טאָג צו טאָג, ווײַל דער געריכט בינדעט ניט אויף פאַר אונז די אָבגעשפּילטע טראַגעדיע, נאָר פערקעהרט, פּיהרט די גאַנצע צײַט דעם פּראָצעס אויף אײנס:

דער אָנווילען פון אײנע אָן געוויסען לאַזינקײַט פון די אַנדערע, טאַרנאָווסקאַ איז ניט א קלעאָפּאַטרע אָדער א לוקרעציע. זי איז נור א פערליגנערטע לעבענברענערין. זי האָט ליעבע געקויפט דערמיט, וואָס זי האָט אָבגענאַרט, אַז זי האָט אויך ליעב. אַזאַ שפּיעל האָט זי געפיהרט מיט קאָמאַראָווסקי'ן, דאָס זעלבע מיט פּרילוקאָוו'ען און נאַומאָוו'ען [...] איהר קראַפט בעשטעהט ניט אין איהר ווילען, נור אין דעם וואָס אַנדערע האָבען קיין [...] טאַרנאָווסקאַ איז ניט [...]ש מיט בעשטימטע פּלאַנען. [...]יך פערקניפּט אין ליגען און, זוכענ[דיג] אַנ'אַרויסגאַנג, איז זי אויף אַלעם געווען גרייט, אָבי נור דערפון נוצען צו בעקומען. לויט מײַן געדאַנק, איז נור נאַומאָוו אינטערעסאַנט פון דער פּסיכאָלאָגישער זײַט. ווען ער איז שוואַך געווען אין ווילען, איז ער אָבער שטאַרק אין געפיהל; ער האָט זיך געשפּײַזט ניט מיט קײנע רעאַלישע פאָרשטעלונגען, נור דערמיט וואָס עס האָט זיך איהם אויסגעוויזען. חאָטש אין אַזאַ געפיהל איז דאָ ווײניג נשמה'דיגע שעהנהייט, נור דאָך פערדיענט עס אויפמערזאַמקייט. איך רעכען, אַז וואָס מעהרער דער פּראָצעס וועט זיך ענטוויקלען, אַלץ מעהרער וועט מען געפונען מאָטיווען צו פערגרינגערען די לאַגע פון נאַומאָוו'ען און שוועהרער מאַכען די לאַגע פון טאַרנאָווסקאַ'ן אין פּרילוקאָוו'ען.

ז. וו.

וואָס הערט זיך אין אָדעס?

אַלגעמײנע פערזאַמלונג פון דער אָדעסער געזעלשאַפט פון האַנדעלס-אַגענטען און סוחרים.

נעכטען איז פאָרגעקומען אין זאַל „אוניאָן" די אַלגעמײנע פערזאַמלונג פון דער אָדעסער יודישער געזעלשאַפט פון האַנדעלס-אַגענטען און סוחרים. די געזעלשאַפט בעשטעהט פון 1350 מיטגליעדער. אין דער קראַנקען-קאַסע פון דער געזעלשאַפט בעשטעהען איצט 1020 מיטגליעדער. דער קאַפּיטאַל בעשטעהט פון 54200 רובעל. די הכנסה פון דער קאַסע פאַר'ן יאַהר 1909 איז געווען 20140 רובעל און די אויסגאַבען—18877 רובעל.

פאַר א פאָרזיצענדען ווערט אויסגעוועהלט הער זוסמאַן.

מען מאַכט אַן הזכרה נאָך אַלע געשטאָרבענע מיטגליעדער אין דעם לעצטען יאָהר.

באַלד טרעט צו די פערזאַמלונג צו בעטראַכטען דעם דין-וחשבון פאַר'ן יאַהר 1909.

ה' שפּאָליאַנסקי ווײַזט אָן, אַז די אויפגאַבען פון יעדען מיטגליעדער איז יעצט צו קריטיקירען די אַרבייט פון דער פערוואַלטונג, חאָטש ער ווייסט, אַז קריטיקירען איז לײַכטער ווי צו טהון. דער רעדנער וואונדערט זיך, פאַר וואָס די פערוואַלטונג ניט נאָך אַרויס אונ[...] [illegible] 300 רובעל, אין דער צײַט ווען די ביבליאָטעק האָט יעצט ביז 1200 אַבאָנענטען. הײַנט וואו זענען די פּראָצענטען פון די איבערגעבליבענע 7000 רובל?

דר' בראָדווסקי דערצעהלט וועגען די אויפגאַבען פון דער נײַער מעדיצינישער קאַסע, וועלכע מוז זײַן געגרינדעט אַזוי ווי די אויסלענדישע „קראַנקען קאַסעס", לויט דעם מאַרקען-סיסטעם. די מעדיצינישע הילף מוז קאָסטען זעהר ביליג.

ה' פוקס: איך ווייס ניט, זאָגט דער רעדנער, מיט וואָס הײַסט אונזער געזעלשאַפט א פּראָפעסיאָנעלע? וואָס גיט זי די האַנדעלס-אַגענטען? די שטיצע און די פּאַחאָראָנע-קאַסע זענען ניט מעהר ווי וואָהלטעטיגקײַט. מיר דאַרפען א שטענדיגען צוזאַמענבונד פון אַלע מיטגליעדער און ניט זיך צונויפזאַמלען נור אײן מאָל אין יאָהר. דער רעדנער פאָדערט, אַז די פערוואַלטונג זאָל לעזען [illegible] געזעלשאַפט דורך אָפטע רעפעראַטען וועגען האַנדעל און אינדוסטריעס דורך אינפאָרמאַציעס ביוראָס, וואו מען זאָל קענען בעקומען פערשידענע ספּראַווקעס וכדומה, אין דעם זעלבען זינען זאָגען זיך אַרויס אינזשענער גרינבערג און נאָך אַנדערע.

דער מאָרד אין אויטאָמאָביל.

8)

(א ראָמאַן פון אָדעסער געהײמניסען).

(פאָרזעצונג).

צו קאָנט איהר מיר ניט בעשרײַבען אַקוראַט ווי אַזוי האָט אויסגעזעהן דער הער אין ליכטיגען פּאַלטאָ, וועלכער האָט צו'ן אײַך צוגעפיהרט דעם שכור?—האָט אָנגעהויבען דער סלעדאָוואַטעל זײַן דאָפּראָס.

—ער איז געשטאַנען אין שאָטען און איך האָב איהם זעהר שוואַך געזעהען. איבריגענס איז מײַן אויפמערקזאַמקייט געווען צוגעצויגען צום טויטען.

—נו, פּאָרט ווי האָט ער אויסגעזעהען?

—דאַכט זיך, ער איז געווען א בלאָנדין, איבריגענס האָב איך געקאָנט אַרויסזעהען נאָר די וואָנציעס. געוויקס א הויכער און ווײַטער קען איך וועגען איהם גאָר ניט זאָגען.

—נאָכדעם ווי ער האָט דערקענט דעם שכור און זיך געלאָזט אַוועקגעהען, צי האָט ער זיך אומגעקוקט?

—איך האָב ניט בעמערקט.

—און ווען האָט איהר איהם ווידער בעמערקט?

—ווען איך האָב מיך געפּאָרעט מיט'ן שכור, איז ער פּלוצלינג אויסגעוואַקסען הינטער מײַנע פּלײצעס.

—און וואָס האָט ער אײַך געזאָגט?

—איך האָב אויסגעדרוקט מײַן פערוואונדערונג דרויף, וואָס ער האָט זיך אומגעקעהרט און ער האָט דרויף געענטפערט: „יאָ, איך האָב מיך מישב געווען און וועל איהם אָבפיהרען אויפ'ן לימאַן.

—האָט איהר איהם געזעהען בשעת ער האָט זיך אומגעקעהרט?

—נײן, איך האָב איהם דערזעהען ערשט, זיך אויסדרעהענדיג. ווען ער איז שוין געשטאַנען הינטער מײַנע פּלײצעס.

—און ווען איז ער אַרויס פונ'ם עקיפּאַזש?

—אַזוי ווי מיר זענען נור אַרויס אויף דער מאָסקעווער גאַס.

—און פריהערענדיג האָט איהר ניט געהערט עפּיס א שמועס אָדער א גערודער אין עקיפּאַזש?

—נײן. דאָס זשומען פון דער מאַשין האָט מיר געשטערט עפּיס צו הערען.

—צו האָט איהר ניט בעמערקט עפּיס א אומרוהיגקייט אויפ'ן פּנים פונ'ם הערר, בשעת ער איז אַרויס פונ'ם עקיפּאַזש?

—נײן, ער איז געווען גאַנץ רוהיג.

—ווי אַזוי האָט איהר עס געקאָנט זעהען?

—די לבנה איז דעמאָלט אײַפגעגאַנגען און איך האָב געקאָנט זעהען.

—הײַסט עס, אַז איהר האָט איהם [געזעהן] אין פּנים?

—נײן, דער קאַפּעלוש איז געווען אַנגערוקט און איך האָב געקאָנט זעהען פונ'ם פּנים ניט מעהר ווי אַזוי פּיעל. ווי פּיעל איך האָב געזעהען פריהער בשעת ער האָט מיר דעם שכור צוגעפיהרט.

—איז זײַן אָנטהון געווען אין אָרדנונג?

—איך האָב נור בעמערקט, אַז דער פּאַלטאָ איז געווען צוגעשפּילעט אויף אַלע קנעפּ.

—און פריהער איז ער דען געווען אויפגעשפּילעט?

—געוויס. בשעת ער האָט מיר געבראַכט דעם שכור איז דער פּאַלטאָ זײַנער געווען צולאָזט.

—מוז מען זאָגען, אַז ער האָט זיך פערשפּילעט איידער ער איז אַרײַנגעקראָכען אין קאַרעטע אַרײַן?

—איך מײן אַזוי.

—וואָס האָט ער אײַך געזאָגט אַרויסגעהענדיג פונ'ם עקיפּאַזש?

—דער קוטשער חזר'ט איבער די בעקאַנטע דערצעהלונג.

—ווי לאַנג האָט ער מיט אײַך גערעדט?

—בערך א מינוט פינף.

—און אין דער צײַט האָט איהר ניט בעמערקט קיין בעוועגונג אין קאַרעטע?

—נײן, איך בין זיכער געווען, אַז דער פערזויפענער איז פערזונקען אין א שטאַרקען שלאָף.

—וואָס איז געווען נאָכדעם, ווי דער הערר האָט געווינשט א גוטע נאַכט זײַן פרײַנד אין עקיפּאַזש?

—ער האָט פאַרויכערט א פּאַפּיראָס, מיר אַרײַנגערוקט „אויף טהע" און האָט זיך אַוועקגעלאָזט צו דער שטאָדט צו.

—צו האָט איהר ניט געזעהען בײַ איהם א נאָטיצבעל?

—יאָ, ער האָט דערמיט אָבגעטרײַסעלט דעם פּאָראָך פון די שטיבלעטען.

—אפשר האָט איהר געזעהען בײַ איהם עפּיס נאָך א זאַך?

—לחלוטין גאָר ניט. א חוץ א טײַערען בריליאַנטענעם סיגנעט אויפ'ן צייג-פינגער, וועלכער האָט מיך פערוואונדערט.

—מיט וואָס?

—מיט דעם, וואָס ער האָט איהם געטראָגען אויפ'ן צייג-פינגער פון דער רעכטער האַנד. איך האָב קײנמאָל ניט געזעהן, אַז מ'זאָל טראָגען אויף דעם פינגער.

—ווען האָט איהר עס בעמערקט?

—בשעת ער האָט פערויכערט דעם פּאַפּיראָס.

—ווי פּיעל מאָל האָט איהר אַרויסגערופען דעם פּאַסאַזשיר, קומענדיג אויפ'ן לימאַן?

—דרײַ אָדער פיער מאָל. און אַז מ'האָט ניט געענטפערט בין איך אַראָבגעקראָכען א קוק טהון און דערזעהען—א טויטען.

—ווי אַזוי האָט איהר איהם געטראָפען?

—כמעט אין דער אײַגענער לאַגע ווי איך האָב איהם געלאָזט בשעת מיר האָבען איהם אַרײַנגעזעצט; ערשט ווען איך האָב זיך צו'ן איהם צוגעהערט האָט ער א פאַל געטהון און איך האָב דערזעהען אַז ס'איז א טויטער. איך האָב ניט לאַנג געטראַכט און אוועק מיט איהם צו דער פּאָליציי.

(פאָרזעצונג קומט).

